

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας

Τάξεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Αστυνομίας (Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Νίκο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, σε τέσσερις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 10 Ιανουαρίου, στις 7 Φεβρουαρίου, στις 27 Μαρτίου και στις 10 Απριλίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, ο πρόεδρος της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου (ΣΑΚ), του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΚΑΣ-ΑΣΔΥΚ), καθώς και του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ.

Ο Σύνδεσμος Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός της πρότασης νόμου όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας (Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και

Παραπόνων) Νόμου, ώστε να θεσπιστεί ως ποινικό αδίκημα η συμπεριφορά προσώπου το οποίο εκ προθέσεως παρέχει ψευδή, παραπλανητικά ή/και ανακριβή στοιχεία, δεδομένα ή πληροφορίες ή/και προβαίνει σε ψευδή, παραπλανητική ή ανακριβή κατάθεση στην Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας ή/και αποκρύπτει από την Αρχή ουσιώδεις πληροφορίες, δεδομένα ή στοιχεία σχετικά με υπό διερεύνηση υπόθεση.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής της υπό αναφορά πρότασης νόμου ο εισηγητής της ανέφερε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, καθότι με τη θέσπιση του υπό συζήτηση ποινικού αδικήματος αναμένεται να μειωθούν τα φαινόμενα υποβολής ανυπόστατων καταγγελιών οι οποίες υποβάλλονται αποκλειστικά για σκοπούς συκοφάντησης των μελών της Αστυνομίας Κύπρου ή για λόγους εκδίκησης κατά των μελών της Αστυνομίας Κύπρου τα οποία διενεργούν καθηκόντως συλλήψεις και ποινικές ανακρίσεις και ως εκ τούτου προκαλούν προσκόμματα στην ομαλή λειτουργία του αστυνομικού σώματος.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου. Ωστόσο, εισηγήθηκαν, αντί των προτεινόμενων ρυθμίσεων, την τροποποίηση του άρθρου 115 του Ποινικού Κώδικα το οποίο προβλέπει το αδίκημα της δημόσιας βλάβης, με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του, ώστε το αδίκημα να στοιχειοθετείται όχι μόνο στις περιπτώσεις όπου η ψευδής κατάθεση δίδεται σε αστυνομικό, αλλά και όταν δίδεται σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο εξουσιοδοτείται να διενεργεί ανακρίσεις σε σχέση με τη διάπραξη ποινικού αδικήματος. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι για την τροποποίηση του υπό αναφορά άρθρου του Ποινικού Κώδικα ετοίμασαν ήδη σχετικό νομοσχέδιο το οποίο αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή το συντομότερο.

Ο πρόεδρος της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας επισήμανε ότι η όποια νομοθετική ρύθμιση δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα αυστηρή και ενδεχομένως να αποτρέπει τον πολίτη από το να προβαίνει ανεμπόδιστα σε καταγγελίες ενώπιον της Αρχής για πράξεις ή παραλείψεις των μελών της Αστυνομίας Κύπρου.

Οι εκπρόσωποι του ΣΑΚ, του ΚΑΣ-ΑΣΔΥΚ, καθώς και του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ενώ παράλληλα εισηγήθηκαν τη διαγραφή της απαίτησης για στοιχειοθέτηση του στοιχείου της πρόθεσης στο αδίκημα της υποβολής ψευδούς, παραπλανητικής ή ανακριβούς κατάθεσης, ώστε το αδίκημα να συντελείται χωρίς απόδειξη του στοιχείου αυτού.

Σε μεταγενέστερη συνεδρία και κατόπιν διαβούλευσης του εισηγητή με τους εμπλεκόμενους φορείς, υποβλήθηκε στην επιτροπή από τον εισηγητή αναθεωρημένο κείμενο της υπό εξέταση πρότασης νόμου με το οποίο επήλθαν σε αυτήν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Συνένωση και επαναδιατύπωση των υφιστάμενων εδαφίων (1) και (2) του υπό τροποποίηση άρθρου του βασικού νόμου αναφορικά με τον εκφοβισμό προσώπου το οποίο προτίθεται να υποβάλει παράπονο στην Αρχή και αύξηση της προβλεπόμενης σε αυτό ποινής, ώστε να είναι η ίδια με την ποινή που προβλέπεται για το αδίκημα της υποβολής ψευδούς, παραπλανητικής ή ανακριβούς κατάθεσης.
2. Απαίτηση του στοιχείου της γνώσης για στοιχειοθέτηση του αδικήματος της υποβολής ψευδούς, παραπλανητικής ή ανακριβούς κατάθεσης σε ανακριτή της Αρχής ή σε πρόσωπο το οποίο διορίζεται από αυτήν αναφορικά ή σε συνάφεια με κατά φαντασία ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα.

3. Αναδιατύπωση του κειμένου του αδικήματος κατά τρόπον που αυτό να προσομοιάζει με αυτό του αδικήματος της δημόσιας βλάβης που προβλέπεται στον Ποινικό Κώδικα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε όπως υιοθετήσει το αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου, με τις πρόνοιες του οποίου συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι. Περαιτέρω, στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων των εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, καθώς και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμούς αναφορικά με το ενδεχόμενο σύγκρουσης της πρότασης νόμου με τον προτεινόμενο νόμο για τροποποίηση σχετικής διάταξης του Ποινικού Κώδικα, σε περίπτωση ψήφισης αμφοτέρων σε νόμους.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς, ανέφερε ότι δεν φαίνεται να προκύπτει οποιοδήποτε πρόβλημα από την παράλληλη ψήφιση σε νόμο αμφότερων των σχεδίων νόμου, καθότι για ψευδείς καταθέσεις που δίνονται ενώπιον μέλους της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας θα εφαρμόζονται οι εν λόγω προτεινόμενες ρυθμίσεις ως ειδικότερες, σύμφωνα με τη γενική αρχή του δικαίου «lex specialis».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου ως αυτή τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

23 Απριλίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.02.064.103-2023

ΑΟΛ/ΚΣ/XX/ΑΓ